

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Fertőendréd Község Önkormányzata

FERTŐENDRÉD, 2019 - 2023

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
A település bemutatása.....	6
Elhelyezkedés, forgalmi helyzet	6
A település története	6
Gazdaság.....	7
Népesedési folyamatok	7
Értékeink, küldetésünk.....	11
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja.....	12
A HEP helyzetelemző részének célja	12
A HEP intézkedési tervének célja	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	14
1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása.....	14
1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása	17
2. Stratégiai környezet bemutatása	1718
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	18
2.2 A Helyi Esélyegyenlőségi Program térségi, társulási kapcsolatainak bemutatása	19
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása	20
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	22
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet	23
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció.....	24
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások.....	29
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció	33
3.5. Telepek, szegregátumok helyzete.....	36
3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés.....	36
3.7. Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása	41
3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal	42
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	43
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek, stb.)	43
4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	49

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése.....	49
4.4. A kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyermekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége	52
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	54
5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	54
5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bülcsođe, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány, közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások, stb.)	55
5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe	58
5.4. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak.....	58
5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)	58
5.6. A nők szerepe a helyi közéletben	58
5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések.....	59
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	60
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői	60
6.2. Az idősek munkaerő-piaci helyzete.....	61
6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés	62
6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen	62
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	63
7.1. A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái	63
7.2. Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei	64
7.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés	64
8. Helyi partnerség, alkossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	68
9. A Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánossága	69
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve	70
A HEP IT részletei.....	70
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	70
A beavatkozások megvalósítói	71
Megvalósítás.....	71
Nyilvánosság.....	72
Kötelezettségek és felelősség.....	72
Érvényesülés, módosítás	74
Elfogadás módja és dátuma	74

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Bevezetés

Fertőendréd Község Önkormányzata tudatosan segíti a jobb életkörülmények megteremtését a település lakosságának különböző társadalmi helyzetben lévő csoportjai számára. Alapvető cél, hogy a település önkormányzata az általa biztosított szolgáltatások révén hozzásegítse a lakosságot egy minőségi élethez, valamint lehetővé tegye a szolgáltatások elérését mindenki számára. A társadalmi integráció megteremtése érdekében elengedhetetlen a civil szervezetekkel, egyházakkal, valamint a helyi gazdasági szereplőkkel való szorosabb együttműködés, a pályázati lehetőségek kihasználása, a társadalom periferiájára szorult csoportok, így különösen az idősek, egyedülállók, a több gyermeket nevelők, a nehéz anyagi helyzetben lévő családok számára olyan segítő, hátránykompenzáló programok indítása, amelyek révén biztosítható lesz a település hosszú távú fejlődése. Az egyenlő bánásmód elvének betartása az Európai Unió és a hazai társadalom elvárása is.

Az esélyegyenlőség területén 2011 óta megváltozott az önkormányzatok számára előírt feladatok tervezésének és végrehajtásának környezete, azonban az önkormányzatnak vannak jogszabályokból, korábban felvállalt szerződéses kötelezettségeiből vagy jövőbeli forráselérésre vonatkozó érdekeiből fakadó feladatai ezen a területen. A végrehajtás alatt lévő és a tervezett pályázati kötelezettségek miatt is határozott az önkormányzat a 2019-2023 közötti időszakra vonatkozó helyi esélyegyenlőségi programjának elkészítéséről. Az európai uniós pályázati kiírások során általános, a horizontális szempontok szerinti elvárása a helyi esélyegyenlőségi program megléte, aminek hiányában az így beadott pályázatok már a formai ellenőrzésen sem juthatnak át. (Ebtv. 31. § (6) szerint: „A települési önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.”)

Jelen program részben az esélyegyenlőséggel foglalkozó uniós irányelvekre, és a nyomukban született hazai joganyagokra alapoz. A program elkészítésében a 2013-tól 2018-ig végrehajtott, előző helyi esélyegyenlőségi program szakmai alapjaira és eredményeire is támaszkodtunk.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésével a település célkitűzése, hogy Fertőendréd rendelkezzen a vonatkozó, hatályos jogszabályoknak megfelelő aktuális, átfogó, a hosszú távú a kiemelt esélyegyenlőségi célcsoportokra fókuszáló esélyegyenlőségi programmal, amely figyelemmel van:

- a hátrányos helyzetű és védett tulajdonságú társadalmi csoportok helyzetére, szolgáltatásokhoz való hozzáférési esélyeikre,
- azokra a konkrét szempontokra és előírásokra, amelyeket az Európai Unió pályázatok hatályos Esélyegyenlőségi Útmutatói tartalmaznak.

A Program az egyéb, esélyegyenlőség biztosítását célzó dokumentumokkal összhangban készült.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Jelen esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze Fertőendréd község problémáit, lehetőségeit és segítse elő a településen élő hátrányos helyzetű személyek életminőségének javítását segítő intézkedési terv megfogalmazását.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Fertőendréd Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés, illetve a szociális ellátás állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

A település bemutatása

Elhelyezkedés, forgalmi helyzet

Fertőendréd község Győr-Moson-Sopron megye nyugati részén, a Soproni járásban helyezkedik el. Földrajzilag a Nyugat-Magyarországi-peremvidék részét képező Sopron-Vasi-síkság Ikva-sík kistájához tartozik, az Ikva keresztülfolyik a településen.

Közúton a 85-ös főközlekedési úton – amelynek autópáttá való bővítése a jelenben is zajlik – közelíthető meg, amellet közvetlen közúti összeköttetése van Fertőddel és Petőházával. A járásszékhely (Sopron) 34, a megyeszékhely (Győr) 59 perc alatt érhető el személygépjárművel a településről. A környező városok (Fertőd, Kapuvár, Sopron), illetve a megyeszékhely irányában az autóbusz-közlekedés sűrűsége kielégítőnek mondható. A település külterületén keresztülhalad a Győr-Sopron vasútvonala, viszont a település korábbi vasútállomása csak forgalmi kitérőként működik, a személyvonatok menetrend szerint nem állnak meg, így a legközelebbi vasútállomás 3 kilométerre, Petőházán található.

A település története

Fertőendréd első írásos említése 1348-ból származik. 1719-től kezdve az Esterházyak saját kezelésében volt, mint a süttőri uradalom része. Az úrbérrendezés által felállított keretek kedvezőtlen megmerevedését az irtásföldek állandó terjeszkedése enyhítette. 1818-ban azonban az uraság visszavette a jobbágyok százéves munkájának gyümölcsét. 1850 körül legelő elkülönítés során mintegy 600 kat. hold legelő került az úrbéresek kezére a telki adomány szántóin és rétjein kívül. A 18. században még csak a határ felét művelték. Az 1820-as években az 1767-ben megállított telkeket földarabolták, és új családoknak is juttattak jobbágytelkeket. Ezért Endréden a jobbágycsaládok mindegyike külön, saját telkén élt. A lakosság etnikai összetételén két esemény változtatott. Az Esterházyak 1540 körül menekült horvátokat telepítettek le oly nagy számban, hogy az őslakos magyarság beleolvadt a horvátságba. Az 1584 évi urbárium háromnegyed részben horvátok által lakottnak mutatja Endrédet. A horvát dűlőnevek használata arra enged következtetni, hogy horvátul beszéltek. A 18. század elejére tehető a német nemzetiségű lakosság betelepülése, viszont az asszimiláció, illetve a belső migráció következtében a század közepétől a magyar nemzetiségű lakosság alkotja a többséget.

Fertőendréd címere a katolikus Szent István templomot, valamint a település korábbi pecsétjét, illetve az Ikva-patakot jelképező kék-ezüst sávokat tartalmazza.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Gazdaság

Fertőendréd gazdasága hagyományosan a mezőgazdasági termelésen alapul. A település a Soproni borvidék része, határában jelentős szőlőültetvény található. A kereskedelem és a szolgáltatások kínálata a település méretéhez képest fejletlenek tekinthető. A helyi foglalkoztatási potenciál relatíve alacsony mértékű, a munkaerő jelentős mértékű kiingázása jellemző, elsősorban Sopron, Kapuvár, valamint Ausztria irányába.

A helyi gazdaságfejlesztési potenciál szempontjából fontos szerepet játszik a község határában kialakított iparterület, ahol az első betelepülő vállalkozás már megkezdte működését. Ugyancsak kihasználható a vasútállomás közelében az önkormányzat tulajdonában lévő, iparvágánnyal rendelkező terület.

Népesedési folyamatok

Fertőendréd lakónépességének száma kismértékű növekedést – 2008 és 2017 között közel 8% - mutat az elmúlt tíz év folyamán. A népesség növekedése a pozitív vándorlási egyenlegnek köszönhető, az évi átlagosan 8 ezreléket kitevő természetes fogyás /1. ábra/ mellett a vándorlási különbség átlagosan 11 ezreléknyi pozitívumot mutat /2. ábra/. Elmondható tehát, hogy Fertőendréd vonzó célpontnak tekinthető a beköltözők számára.

1. táblázat

A lakónépesség számának alakulása, 2008-2017 (év végi adatok)

	Fő	Változás
2008	610	
2009	610	0,0%
2010	596	-2,3%
2011	624	+4,7%
2012	637	+2,1%
2013	637	0,0%
2014	638	+0,2%
2015	642	+0,6%
2016	651	+1,4%
2017	657	+0,9%

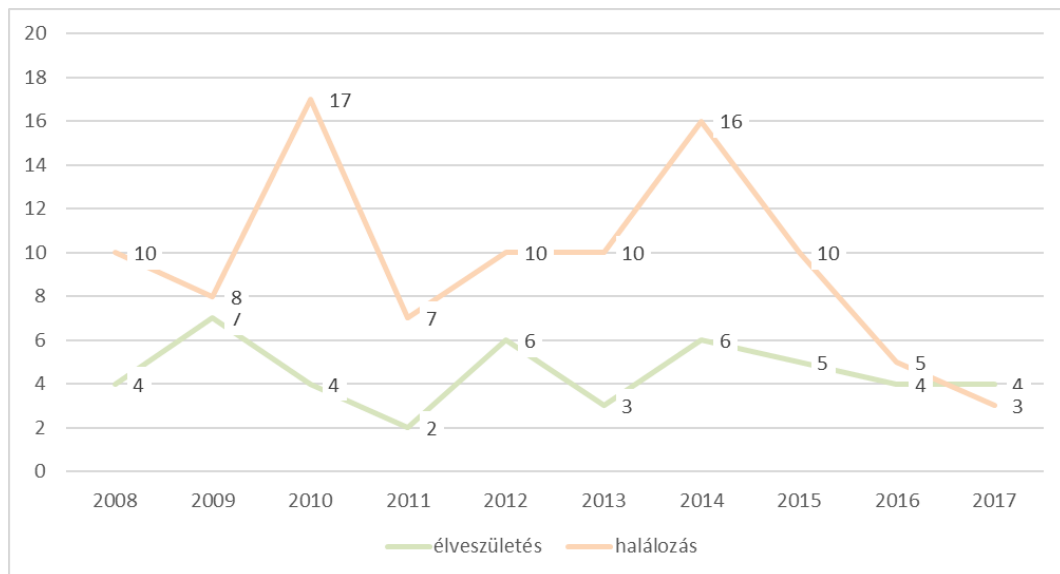
Forrás: KSH T-STAR

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

1. ábra

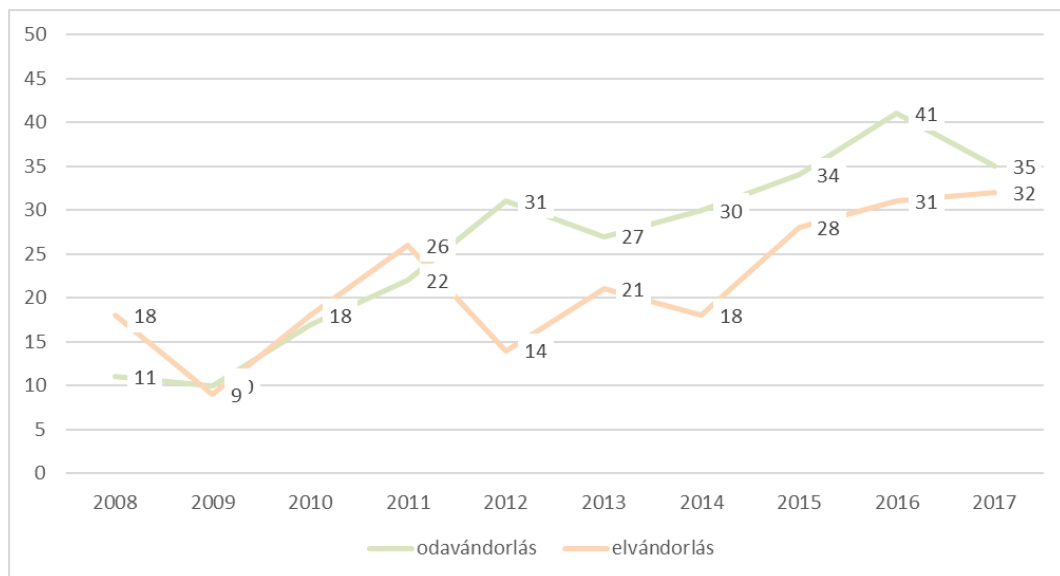
A születések és halálozások számának alakulása, 2008-2017

Forrás: KSH T-STAR

2. ábra

Az odavándorlások és elvándorlások számának alakulása, 2008-2017

Forrás: KSH T-STAR

Az állandó népesség száma a lakónépességnél alacsonyabb, 616 fő. A népesség nem és kor szerinti összetétele csak kis mértékben tér el a Soproni járás többi községének összesített adataitól /1. ábra/. A nemek aránya kiegyensúlyozott, jelentős eltérés a nők javára a 60 év feletti korosztályban mutatkozik.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

2. táblázat

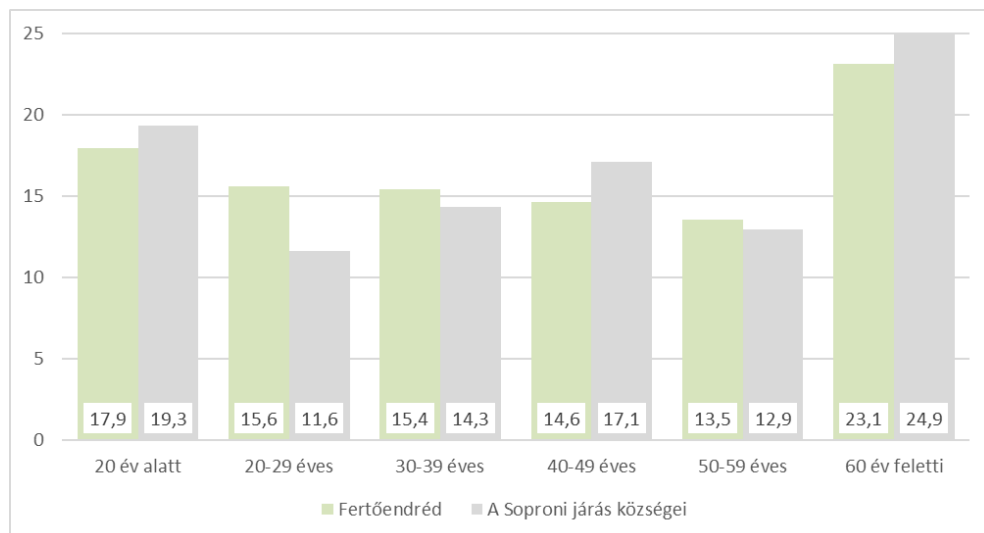
Az állandó népesség korcsoportok szerinti megoszlása, 2017

	fő			%	
	férfi	nő	összesen	férfi	nő
	297	319	616	48,2%	51,8%
0-19 éves	52	58	110	47,3%	52,7%
20-29 éves	48	48	96	50,0%	50,0%
30-39 éves	51	44	95	53,7%	46,3%
40-49 éves	42	48	90	46,7%	53,3%
50-59 éves	45	38	83	54,2%	45,8%
60 év feletti	59	83	142	41,5%	58,5%

Forrás: KSH T-STAR

3. ábra

A kor megoszlás alakulása a járás községeihez viszonyítva, 2017

Forrás: KSH T-STAR

A korszerkezet alakulását tekintve elmondható, hogy a népességösszetétel az elmúlt éveket tekintve dinamikusabb képet mutat, az idős korosztály létszámának stagnálása mellett a fiatal korosztály létszáma kismértékben növekszik, ezáltal az öregedési index csökkenése tapasztalható /3. táblázat/.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

3. táblázat

Az öregedési index alakulása, 2008-2017

	65 év feletti népesség száma	14 év alatti népesség száma	Öregedési index
2008	115	89	129,2
2009	111	88	126,1
2010	101	77	131,2
2011	97	71	136,6
2012	100	75	133,3
2013	100	75	133,3
2014	94	83	116,0
2015	91	84	108,3
2016	95	80	118,8
2017	95	83	114,5

Forrás: KSH T-STAR

A népesedési folyamatok tekintetében összességében elmondható, hogy Fertőendrédre nem jellemző a gyors előregedés, valamint a népesség elvándorlása, amely Magyarország vidéki térségeinek többségében általános problémának tekinthető.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segít abban, hogy mindenkinek egyenlő esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra az élet bármely területén. Ez magában hordozza azt, hogy az esélyegyenlőtlenségek által hátrányosan érintett emberek hátrányai kompenzálásra kerüljenek, függetlenül életkoruktól, nemi hovatartozásuktól, etnikai identitásuktól, anyagi helyzetüktől, korlátozottságuktól vagy fogyatékoságuktól.

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során azonosulunk Magyarország Alaptörvényének II. és XV. cikkében foglaltakkal azon meggyőződésből, „hogy az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.” Valamint „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

Az esélyegyenlőség és az egyenlő hozzáférés biztosítása érdekében jelen program elsősorban az alábbi célcsoportokra koncentrálna:

- mélyszegénységben, rossz anyagi körülmények között élők, romák
- gyermekek
- idősek
- nők
- fogyatékkal, korlátozottsággal élők

Az esélyegyenlőségi program alapvető célja, hogy Fertőendréd olyan településsé váljon, ahol senkinek sem kell a hátrányos megkülönböztetés bármely formájával szembesülnie, és minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Fertőendréd Község Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célnak tekintjük a 321/2011. (XII. 27) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, illetve bemutassuk ezen csoportok helyzetét a településen. Fontos továbbá, hogy a célcsoportokba tartozókra vonatkozóan áttekintsük a különböző szolgáltatásokhoz való hozzáférés jellegzetességeit, az abban mutatkozó esetleges akadályokat. Ezen jellemzők figyelembevételével határozzuk meg azokat a feladatokat és intézkedéseket, amelyek elősegítik, előmozdítják ezen csoportok esélyegyenlőségét.

Kiemelt figyelmet kell fordítani:

- a közszolgáltatásokhoz, az egészségügyi, valamint a szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esély biztosítására
- a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére, foglalkoztatási esélyeik javítására
- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítésére az Önkormányzat döntéseiben

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

A HEP intézkedési tervének célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az Önkormányzat:

- döntésein keresztül kifejezi elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén
- minden lakos számára lehetővé kívánja tenni, hogy megkülönböztetés nélkül dolgozhasson, tanulhasson és élhessen
- rendelkezésre álló eszközeivel mindent megtesz annak érdekében, hogy megakadályozza bárki áldozattá válását

- segíti, hogy a település lakosai nemre, vallásra, nemzeti, etnikai hovatartozásra, politikai vagy más véleményre, korra, a cselekvőképesség hiányára vagy korlátozottságára, fogyatékoságára tekintet nélkül jogosultak legyenek igénybe venni valamennyi szolgáltatást és ellátást
- elutasít minden hátrányos megkülönböztetést és előítéletet
- elsődleges feladata a helyi társadalom zavartalan együttélésének biztosítása
- törekszik a szociális biztonság megteremtésére
- együttműködik az egyházzal, civil szervezetekkel, gazdasági szereplőkkel
- ösztönzi a hátrányos helyzetűeket a közösség életében való részvételre

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A Helyi Esélyegyenlőségi Program legfontosabb kereteit Magyarország Alaptörvénye határozza meg az alábbiakban:

Az Alaptörvény I. cikkének (1) és (2) bekezdései szerint „Az EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsődrendű kötelezettsége.” illetve „Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait”. Az Alaptörvény II. cikke rendelkezik arról, hogy „Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”

Az Alaptörvény XV. cikke az alábbiakról rendelkezik:

- (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
- (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.
- (3) A nők és a férfiak egyenjogúak.
- (4) Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.
- (5) Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.”

Az Alaptörvény XXVI. cikke rendelkezik arról, hogy „Az állam – a működésének hatékonysága, a közszolgáltatások színvonalának emelése, a közügyek jobb átláthatósága és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében – törekszik az új műszaki megoldásoknak és a tudomány eredményeinek az alkalmazására.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- 1992. évi LXVI. törvény a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról
- 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról
- 1993. évi LXXVII. törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Az alábbiakban röviden bemutatjuk a kapcsolódó stratégiákat. Ezek ismerete azért fontos, mivel a település esélyegyenlőségi stratégiájának illeszkednie kell nem csak a jogszabályi környezetbe, hanem az EU és hazai releváns stratégiákhoz is.

Az EU 2020 stratégia¹

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

¹A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Nemzeti Reform Program²

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközt tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.³ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁴

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁵

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

²A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április [www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkez%C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20\(SzKT%2020\).pdf](http://www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkez%C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20(SzKT%2020).pdf)

³Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

⁴Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁵47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezdet.hu

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás tekintetében az Ebktv. által előírt, hatályos HEP bemutatására van szükség. Az Ebktv. 2010. május 1-jén hatályba lépett 63/A. §-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a helyi önkormányzat, valamint a többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadott el, melyet 2 évente át kellett tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. A rendelkezést a 2011. évi CLXXIV. törvény módosította, így az esélyegyenlőségi programra vonatkozó szabályozás az Ekbtv. 31. §-ába került át.

Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell vonatkoznia elsődlegesen a helyzetelemzés adatait, összefüggéseit figyelembe véve, és minden itt élő személynek biztosítani kell az egyenlő esélyt az élet minden területén. A jelen esélyegyenlőségi programnak az alábbi intézkedéseket kell kiemelten vizsgálnia:

- az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítése hogyan működik a helyi önkormányzat döntéshozatalában, illetve az általa fenntartott vagy ellenőrzött/támogatott intézmények és szolgáltatások vonatkozásában;
- a közoktatás területén a jogellenes elkülönítés/megkülönböztetés megelőzése érdekében tett intézkedések hogyan valósulnak meg;
- a közszolgáltatásokhoz, az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében tett lépések mennyire szolgálják az esélyegyenlőséget;
- a hátrányos helyzetű és kisebbségi csoportok munkaerő-piaci érvényesülése és foglalkoztatási esélye javítása érdekében tett intézkedések megfelelően segítik-e az esélyegyenlőség biztosítását;
- lakóhelyi és bármilyen szegregáció felszámolása érdekében tett intézkedések megoldják-e a szükséges integrációt;
- a hátrányos helyzetű és kisebbségi csoportok tagjainak bevonásával aktív részvételük biztosítása a velük kapcsolatos ügyekben és a döntéshozatalban milyen mértékben működik;
- az esélyegyenlőségi területek települési szinten történő összehangolása érdekében a különböző területek esélyegyenlőségi felelőseinek együttműködése megfelelő-e a célok eléréshez.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A 2000 fős népesség alatti települések helyi önkormányzatai számára törvényben előírt általános és ágazati koncepciók és stratégiák az alábbiak:

- **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.
- **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- **Köznevelés-fejlesztési terv** – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszerezze a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §)
- **Településfejlesztési stratégia** – A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 24. §-a értelmében a fővárosi közgyűlés a főváros egységes településpolitikájának biztosítása érdekében – a Kormány, valamint a kerületi képviselő-testületek véleményének kikérésével – a megalakulását követő egy éven belül minősített többséggel dönt a fővárosnak legalább az adott ciklusra szóló településfejlesztési stratégiájáról.
- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

szerint – a településrendezési feladatokat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

- **Településszerkezeti terv** - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdekek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

- **Településfejlesztési koncepció** - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.

A fentiekben említett dokumentumokon túl a Fertőendréd Község Helyi Esélyegyenlőségi Programja összhangban áll, illetve támaszkodik olyan egyéb önkormányzati rendeletekre és dokumentumokra, amelyek az esélyegyenlőség biztosítása szempontjából ugyancsak relevánsnak tekinthetők. Ezek közé tartozik a település által biztosított szociális ellátásokról, támogatásokról, a közművelődési intézményekről és tevékenységről, valamint a helyi együttélés szabályairól szóló rendelet.

2.2 A Helyi Esélyegyenlőségi Program térségi, társulási kapcsolatainak bemutatása

A Möt. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása során javasolt elsősorban a társulási megállapodásban - többek közt – meghatározott, a társulás által ellátott feladat- és hatáskörökre, a közös fenntartású intézményekre, a társulás szolgáltatásai igénybevételének feltételeire (lásd: Mötv. 93. §).

Fertőendréd a Soproni járásban helyezkedik el, a járást 39 település alkotja. Összességében nem tekinthető hátrányos helyzetű térségnek, azonban elmondható, hogy az esélyegyenlőség szempontjából kiemelten kezelendő célcsoportok jelenléte, illetve az esélyegyenlőséggel kapcsolatos problémák jelenléte a településeken nem tekinthető egyenletesnek. Ebből kifolyólag egységes térségi stratégia készítése és alkalmazása nem lehetséges, az egyes települések a felmerülő problémák függvényében, illetve a helyi sajátosságok, illetve a rendelkezésre álló erőforrások figyelembevételével igyekszik kielégíteni a célcsoportok igényeit.

~~A járás településeinek többségét a Sopron-Fertőd-Kistérség-Többcélú Társulás átalakulása során megalakított Sopron és Térsége Önkormányzati Társulás fogja össze, melynek 28 tagtelepülése között megtalálható Fertőendréd is. Fertőendréd Község a Közös Hivatal településeivel együtt 2021.01.01-től a NYITOTT KAPU-VÁR Térségi Szociális Szolgáltatóhoz csatlakozott.~~ A társulás tevékenysége az alábbi feladatkörökre terjed ki:

- óvodai nevelés
- szociális ellátás
- egészségügyi ellátás
- család-, gyermek és ifjúságvédelem
- közművelődési tevékenység
- gazdaság- és turizmusfejlesztés, idegenforgalom
- belső ellenőrzés
- területfejlesztés
- társszervekkel és hatóságokkal való koordinált együttműködés szervezése
- főépítési feladatok ellátása

Bizonyos egészségügyi és szociális feladatok ellátását Fertőendréd térségi társulások útján, településközi partnerségben látja el. Ezek bemutatása a releváns célcsoportokat bemutató fejezetekben kerül sorra.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőségi program elkészítéséhez szükséges információk az önkormányzat rendelkezésére állnak. A szekunder statisztikai adatok összegyűjtése az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer releváns adatbázisaiból (KSH T-STAR, NAV SZJA, NAV TA, BM KF, GeoX, MÁK, OH, PM), az Integrált Közszolgáltatási Információs Rendszerből (IKIR), a Szociális Ágazati Információs rendszerből (SZÁIR), Valamint a Magyar Államkincstár törzskönyvi adatbázisából történt. Ezeken túl

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

bizonyos, központi adatgyűjtésbe nem bevont kvantitatív adatkörök esetében felhasználtuk az önkormányzat saját nyilvántartásait.

A szekunder adatok felhasználásán túl kérdőíves felmérést végeztünk a település lakosságának körében, amelynek fókusza elsősorban az életkörülményekre, a szolgáltatások igénybevételének lehetőségeire és korlátaira, valamint az esélyegyenlőség elvének a településen való érvényesülésére irányult. Jelen koncepció felhasználja a felmérés eredményeit is.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatottságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat az elemi lakhatási, táplálkozási körülményekre, az érintettek egészségi állapotára, stigmatizál és kirekesztéshez vezet.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

Azokat soroljuk a mélyszegénységben élők közé, akik az alábbiak közül legalább kettő kritériumnak megfelelnek:

- legalább három éve munkanélküliek, illetve ezen idő alatt legfeljebb közfoglalkoztatásban vettek részt,
- legfeljebb az általános iskola 9-10. osztályát végezték el, ami mellett esetleg nem piacképes szakképzettséget vagy OKJ-s szakképesítést szereztek,
- aktív korú inaktívak,
- kettőnél több gyermeket nevelnek.

E terület vonatkozásában fontos áttekinteni azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.) A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti,

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.) A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe, mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

Fertőendréd Község Önkormányzata a közcélú foglalkoztatás, közmunka-programokba való integráció terén előnyben kívánja részesíteni a fenti kritériumoknak megfelelő mélyszegénységben élőket, valamint törekszik arra, hogy biztosítsa számukra a részvétel lehetőségét munkaerőpiaci integrációs kezdeményezésekben, valamint a foglalkoztatást elősegítő képzési programokban.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység, mint szociológiai fogalom számos társadalmi tényező által meghatározott összetett jelenség, okai között szerepelnek többek között társadalmi és kulturális deficitek, szocializációs hiányosságok, alacsony, vagy már nem piacképes iskolai végzettség, munkanélküliség, rossz mentális és egészségi állapot, családok viszonylag magas gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg legjellemzőbb módon a különbségeket. Az alacsony jövedelműek bevételeinek jelentős része származik a pénzbeli szociális juttatások rendszeréből (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, időskorúak járadéka, egészségkárosodási és gyermeknevelési támogatás, települési támogatás).

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

A jövedelmi szegénység vizsgálatában, a szegénységben élők számának, arányának meghatározásában két alapvető megközelítésmódot különböztethetünk meg. Az abszolút szegénység fogalma az alapvető szükségletek kielégítésére való képességből indul ki. Ennek megfelelően az abszolút szegénység bevett mérőszáma a létminimum értéke, amely az ezen szükségletek kielégítéséhez szükséges összeget állapítja meg. Magyarországon hivatalosan 1968-tól számítanak létminimumot, viszont 2014-től nem publikálja az adatot a Központi Statisztikai Hivatal, illetve új számítási módszert sem vezettek be. Az alternatív számítások szerint az egy fogyasztási egységre (egyfős aktív korú háztartás) számított létminimum értéke 2018-ban 94 280 forint volt. A becslések alapján 2018-ban az ország lakosságának mintegy 30%-a élt olyan háztartásban, amelynek jövedelme nem érte el a létminimumot.

A másik megközelítésmóddal a relatív szegénység fogalmát írjuk le, amely az adott társadalmi körülmények közötti méltányos életszínvonal elérésére való képesség hiányát jelenti. A relatív szegénységhez kapcsolódó számítási módszer a szegénységi küszöb meghatározása, amely a mediánjövedelem 60%-ában határozható meg. Ezen számítási módszer alapján Magyarországon a szegénységi küszöb alatt élők aránya mintegy 16%.

Nem állnak rendelkezésre olyan jövedelemfelvételi adatok, amelyek segítségével pontos képet tudnánk adni a létminimum, illetve a szegénységi küszöb alatt élők arányáról Fertőendrédén. A teljes jövedelemtömegre vetített adatok azt mutatják, hogy Fertőendrédén az egy adófizetőre jutó összes belföldi jövedelem az országos községi átlag 97,2 százaléka. Ez az érték 4 százalékkal haladja meg a Soproni járás községeinek összesített értékét. Az elmúlt tíz évben visszaesés mutatkozik a relatív jövedelmi átlagban, amely 2008-ban még az országos községi átlag 125 százaléka volt, viszont ezt az adatot jelentős mértékben torzítja a külföldi munkavállalás növekvő mértéke. A lakosság körében végzett kérdőíves adatfelvétel eredményei is azt mutatják, hogy az alacsony jövedelemmel rendelkező háztartások aránya nem jelentős, mindössze két esetben nyilatkozták azt, hogy bevételeik éppen csak fedezik a kiadásait, a túlnyomó többség beosztással jól kijön a jövedelméből, vagy jónak ítéli a háztartás anyagi helyzetét. Ezt támasztja alá a háztartások tartós fogyasztási cikkekkel való ellátottsága is, amely a komplex mutató alapján sokkal inkább a megyei jogú városok, mint a községek szintjének felel meg.

A jövedelmi helyzetet tekintve tehát összességében elmondható, hogy a szegénységben élők aránya alacsony a településen.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

a., foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1 táblázat

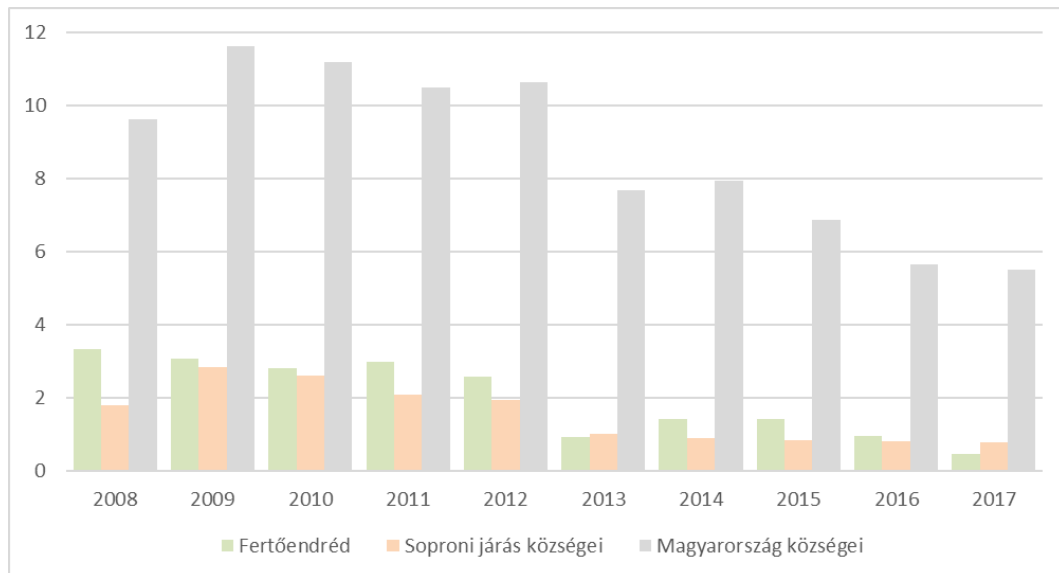
Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 2008-2017

év	15-64 év közötti népesség			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	férfi	nő	összesen	férfi		nő		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	216	204	420	7	3,2	7	3,9	14	3,3
2009	214	209	423	6	2,8	7	3,3	13	3,1
2010	224	204	428	6	2,7	6	2,9	12	2,8
2011	227	209	436	7	3,1	6	2,9	13	3,0
2012	221	208	429	5	2,3	6	2,9	11	2,6
2013	219	214	433	1	0,5	3	1,4	4	0,9
2014	213	210	423	3	1,4	3	1,4	6	1,4
2015	213	216	429	3	1,4	3	1,4	6	1,4
2016	215	214	429	2	0,9	2	0,9	4	0,9
2017	221	217	438	1	0,5	1	0,5	2	0,5

Forrás: KSH T-STAR

3.2.1 ábra

A munkanélküliségi ráta alakulása térségi és országos összehasonlításban, 2008-2017

Forrás: KSH T-STAR

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

A munkanélküliségi adatok azt mutatják, hogy Fertőendréd kedvező helyzetben van a foglalkoztatottság tekintetében. A nyilvántartott álláskeresők száma 2017 év végén 2 volt, ami 0,5%-os munkanélküliségi rátának felel meg. A munkanélküliségi ráta tekintetében egyenletes csökkenés mutatkozik az elmúlt tíz év folyamán. A munkanélküliségi ráta a teljes időszakra vonatkozóan lényegesen az országos községi mutató alatt maradt, míg a járás községeire jellemző mutatókkal nagyrészt megegyezik.

3.2.2 táblázat
Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoport szerint

nyilvántartott álláskeresők	fő	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		14	13	12	13	11	4	6	6	4	2
20 éves és fiatalabb	fő	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
	%	0,0	0,0	0,0	7,7	9,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
21-25 év	fő	0	1	0	1	3	0	1	3	0	0
	%	0,0	7,7	0,0	7,7	27,3	0,0	16,7	50,0	0,0	0,0
26-30 év	fő	2	1	1	0	0	1	0	0	0	0
	%	14,3	7,7	8,3	0,0	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0
31-35 év	fő	0	0	1	4	1	2	1	3	2	0
	%	0,0	0,0	8,3	28,8	9,1	50,0	16,7	50,0	50,0	0,0
36-40 év	fő	2	1	3	3	2	0	3	0	1	0
	%	14,3	7,7	25,0	22,1	18,2	0,0	50,0	0,0	25,0	0,0
41-45 év	fő	2	1	2	2	2	1	0	0	1	1
	%	14,3	7,7	16,7	14,4	18,2	25,0	0,0	0,0	25,0	50,0
46-50 év	fő	2	4	0	1	0	0	1	0	0	1
	%	14,3	28,8	0,0	7,7	0,0	0,0	16,7	0,0	0,0	50,0
51-55 év	fő	2	2	3	0	1	0	0	0	0	0
	%	14,3	14,4	25,0	0,0	9,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
56-60 év	fő	4	3	2	1	0	0	0	0	0	0
	%	28,6	22,1	16,7	7,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
61 év felett	fő	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	9,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Forrás: PM MN

A nyilvántartott álláskeresők életkor szerinti megoszlása az alacsony esetszámok miatt nem hordoz relevanciát a program tervezése szempontjából.

3.2.3 táblázat
A tartós munkanélküliek aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen	férfi	nő	összesen
2007	7	7	14	2	3	5	28,6	42,8	35,7
2008	6	7	13	3	3	6	50,0	42,8	44,2
2009	6	6	12	1	3	4	16,7	50,0	33,3
2010	7	6	13	1	2	3	14,3	33,3	22,1
2011	5	6	11	1	1	2	20,0	16,7	18,2
2012	1	3	4	0	0	0	0,0	0,0	0,0
2013	3	3	6	0	0	0	0,0	0,0	0,0
2014	3	3	6	0	0	0	0,0	0,0	0,0
2015	2	2	4	0	0	0	0,0	0,0	0,0
2016	1	1	2	0	0	0	0,0	0,0	0,0

Forrás: KSH T-STAR

A településen az elmúlt öt évet tekintve nem volt 180 napon túl nyilvántartott álláskereső.

3.2.4 táblázat
Pályakezdő álláskeresők száma és aránya

év	18-29 évesek száma			nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	férfi	nő	összesen	férfi		nő		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	51	42	93	1	2,0	1	2,4	2	2,2
2009	57	44	101	1	1,8	1	2,3	2	2,0
2010	53	47	100	1	1,9	0	0,0	1	1,0
2011	51	46	97	1	2,0	1	2,2	2	2,1
2012	51	50	101	2	3,9	2	4,0	4	4,0
2013	54	50	104	0	0,0	1	2,0	1	1,0
2014	51	51	102	1	2,0	0	0,0	1	1,0
2015	52	54	106	2	3,8	1	1,9	3	2,8
2016	50	54	104	0	0,0	0	0,0	0	0,0
2017	51	54	105	0	0,0	0	0,0	0	0,0

Forrás: KSH T-STAR

A pályakezdő munkanélküliek száma és aránya tartósan alacsony Fertőendrén, jelenleg nincs pályakezdő munkanélküli a községben.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

b., alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A településen a legfeljebb 8 általánost végzett népesség aránya nem tekinthető magasnak; a 2011. évi népszámlálás adatai alapján az aktív korú népesség 11,9 százaléka sorolható ebbe a kategóriába, amely szignifikánsan alatta marad az országos községi átlagnak.

Mivel a munkanélküliség mértéke általánosan alacsony, ezért a foglalkoztatottság és iskolai végzettség kapcsolatának elemzése nem releváns a program szempontjából.

c., közfoglalkoztatás

Az elmúlt években közfoglalkoztatási programban részt vettek száma a településen 1-2 fő. Fertőendréd Község Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a közfoglalkoztatásban részt vevők esetében aktívan ösztönözze a munkaerő-piaci reintegrációt, az önkormányzat ezen tevékenysége sikeresnek tekinthető ezen a téren.

d., a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs vagy egyéb tényezői

3.2.11 táblázat

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbuszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelít hetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum (Kapunár)	12	41	21	0	-	nem	-
Járasközpont (Sopron)	34	31	52	0	-	nem	-
Megyeszékhely	59	17	82	0	-	nem	-

Forrás: egyedi adatgyűjtés

e., fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférés

A fiatalok foglalkoztatását elősegítő programokat, képzéseket elsősorban a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Soproni Járási Hivatalának Járási Munkaügyi Kirendeltségén keresztül tudják igénybe venni az erre rászorulók. Ugyancsak fontos ebben a tekintetben megemlíteni a Nyitott Kapunár Család és Karrierpont tevékenységét, amely képzéseket szervez, kiemelt célcsoportként kezelve a nőket.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

f., munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

Az előző pontban felsorolt szereplők és szolgáltatások mellett fontos megemlíteni, hogy az önkormányzat proaktív módon igyekszik előmozdítani a település lakóinak helyben való foglalkoztatását, illetve munkaerő-piaci integrációját. Ebbe egyrészt beletartoznak azok a tájékoztató és képzést nyújtó rendezvények, amelyek a településen valósulnak fel. Másrészt az önkormányzat különböző pályázatainak megvalósítása során próbál foglalkoztatási lehetőséget biztosítani a helyben élőknek. Ennek során előnyt élveznek a több kiskorú gyermeket nevelő anyák.

g., a mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A településen kis számban élő mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatásában jelentős szerepet kap a közfoglalkoztatási program.

h., hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az önkormányzatnak a foglalkoztatás területén megvalósuló hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomása.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, átmeneti segély, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így átmeneti segély, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

A települési önkormányzat a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a szociálisan rászorultak részére a törvényben meghatározott pénzbeli ellátásokat kiegészítheti, valamint más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást nyújtó ellátást (a továbbiakban: személyes gondoskodás) az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Az alapszolgáltatások megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A szociális alapszolgáltatások közé falugondnoki, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás tartozik. A településen falugondnoki szolgálat működik, házi segítségnyújtás is működik.

Munkaerő-piaci szolgáltatások

Az Ft. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat. Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- a) munkaerőpiaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térsvégi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

Álláskeresők támogatása

A támogatott képzésben részesíthető személyek körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Ft. 14. §-a rögzíti. A hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások nyújthatók az Ft. 16. §-alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás nyújtható az Ft. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról az Ft. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató. Az álláskeresők ellátására vonatkozóan az Ft. 25. §-a szerint álláskeresési járadék folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

Az Ft. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresési támogatást kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén. Az álláskereső részére járó álláskeresési járadék, álláskeresési segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási költségtérítés állapítható meg az Ft. 32. §-a szerint.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

3.3.1 táblázat
Álláskeresői támogatásban részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők száma	segélyben részesülők aránya
2013	433	3	0,7
2014	423	4	0,9
2015	429	4	0,9
2016	429	0	0,0
2017	438	2	0,5

Forrás: KSH T-STAR

3.3.2 táblázat
Járadékra jogosult álláskeresői száma

év	nyilvántartott álláskeresői száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	14	4	28,6
2009	13	7	53,8
2010	12	7	58,3
2011	13	4	30,8
2012	11	5	45,5
2013	4	2	50,0
2014	6	4	66,7
2015	6	2	33,3
2016	4	2	50,0
2017	2	1	50,0

Forrás: PM MN

A 3.3.3. táblázat adatsora a településen a szociális segélyben és a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban, mint az aktív korúak támogatásában részesülők számát mutatja. Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személy, aki nem rendelkezik rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. A rendszeres szociális segély 2015-től a központi költségvetés hatáskörébe került át.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

3.3.3 táblázat

Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás		Azoknak a száma, akik az FHT jogosultságtól elestek	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	0	0,0	n. a.	n. a.	0	0
2009	0	0,0	n. a.	n. a.	0	0
2010	0	0,0	n. a.	n. a.	0	0
2011	0	0,0	0	0,0	0	0
2012	0	0,0	0	0,0	0	0
2013	0	0,0	0	0,0	0	0
2014	0	0,0	0	0,0	0	0
2015	0	0,0	0	0,0	0	0
2016	n. a.	n. a.	0	0,0	0	0
2017	n. a.	n. a.	0	0,0	0	0

Forrás: KSH T-STAR

A települési önkormányzat szociális helyzetük és rászorultságuk alapján pénzbeli vagy természetbeni ellátásban részesíti a rászorulókat. A képviselő-testület a rendeletében, a rászorultságtól függően azok részére állapítja meg az ellátásokat, akiknek átmenetileg veszélyeztetett a megélhetésük, vagy hátrányos helyzetük miatt tartósan létfenntartási gondokkal küzdenek és hátrányos helyzetüket nem életvitelükkel idézték elő. Fenti ellátási formák célja, hogy a különböző problémák miatt veszélyhelyzetbe kerülő személyek, családok vonatkozásában hozzájáruljon a helyzet megoldásához, az azt kiváltó okok felszámolásához.

Fertőendréd Község Önkormányzata saját hatáskörében az alábbi pénzbeli és természetbeni ellátásokat biztosítja a rászorulóknak számára:

Rendkívüli települési támogatás: az önkormányzat rászorultsági alapon – elsősorban rossz egészségi állapot vagy megváltozott munkaképesség okán – rendkívüli települési támogatást biztosít, amelynek összege 50 000 forint.

Temetési segély: az önkormányzat 50 000 forint temetési segélyt biztosít az azt igénylők számára.

Iskolakezdési támogatás: az önkormányzat minden tanulói jogviszonnyal rendelkező számára évente iskolakezdési támogatást juttat, mintegy 10 000 Ft értékben.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Letelepedési támogatás: a településen való letelepedést tervezők számára az önkormányzat differenciált mértékű támogatást nyújt. Hasonló jellegű a lakásfelújításhoz kapcsolódó eseti támogatás.

Tűzifa juttatás: az önkormányzat az igénylők számára természetbeni juttatásként tűzifát biztosít.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhőszolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alapnyi jogon, normatív alapon állapítható meg.

A lakhatási szegregációról ld. a 3.5. pontot.

Igen lényeges az Ebktv. 26. §-ának (3) bekezdésének figyelembevétele a lakhatási helyzet, illetve a szegregátumok vizsgálata és a megfogalmazandó intézkedések során. A rendelkezés rögzíti, hogy „a lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatározása alapján elkülönüljenek.” Az Ebktv. tiltja a lakáshoz jutási feltételek olyan módon való meghatározását, ami alapján egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok egy adott településen vagy településrészen belül mesterségesen elkülönülnek. Ezt elsősorban a település drágábban és olcsóbban értékesíthető telkekre, ingatlanokra történő felosztásával, kettéosztásával lehet megvalósítani.

A törvényi tilalom része, hogy a mesterséges elkülönülés a csoport tagjainak szándékán kívül valósuljon meg, azaz abban az esetben, ha egyes személyek vagy e személyek csoportja önként, kényszer nélkül kíván a település egy különálló részén élni anélkül, hogy ez a helyzet bizonyos lakáshoz jutási feltételek

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

diszkriminatív meghatározásán alapult volna, az nem minősíthető az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének.

Az elégtelen lakhatási körülményekkel jellemezhető lakás meghatározásához a következők nyújtanak segítséget:

Az ENSZ Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Bizottsága (General Comment No. 4, the UN Committee on Economic, Social and Cultural Rights) 1991-ben egy indoklást adott ki, melyben értelmezte a megfelelő lakás fogalmát, amely bármely ország lakáspolitikájának kiinduló pontja kell, hogy legyen. Ez a következő elemeket tartalmazta:

- a lakhatás jogi biztonsága, azaz védelem az erőszakos kilakoltatás ellen.
- alapszolgáltatásokhoz és infrastruktúrához való hozzáférés (ivóvíz, energia, szennyvízcsatorna, fűtés, világítás, stb.);
- megfizethetőség (a lakhatással kapcsolatos költségeknek olyan szinten kell lennie, hogy más alapvető szükséglet kielégítését vagy megszerzését ne veszélyeztesse);
- lakás alapvető minőségi és mennyiségi elemei (alapterület, fűtés, stb.);
- biztosítani kell az elesett csoportok lakáshasználatának lehetőségét (idősek, gyerekek, mozgáskorlátozottak, halálos betegek, HIV fertőzöttek, természeti katasztrófák áldozatai, stb.);
- elhelyezkedés (a megfelelő lakásnak olyan helyen kell lennie, amely lehetővé teszi a munkába járást, valamint egészségügyi szolgáltatás, iskola, és egyéb szociális szolgáltatások igénybe vételét);
- kulturális megfelelés (a lakás megépítési módjának és az építéshez használt anyagoknak alkalmasnak kell lennie a kulturális identitás és különbözőség kifejezésére).

Az ezen tényezőknek meg nem felelő lakásokat tekintjük elégtelen lakhatási feltételeknek.

a., bérlakás-állomány

A településen a lakások száma az elmúlt tíz év tekintetében nem mutat jelentős változást. Bérlakások és szociális bérlakások nincsenek a településen.

3.4.1 táblázat
Lakásállomány

év	összes lakás		bérlakások száma		szociális lakásállomány		egyéb, lakáscélra használt ingatlanok	
		elkb*		elkb*		elkb*		elkb*
2007	242	0	0	0	0	0	0	0
2008	245	0	0	0	0	0	0	0
2009	245	0	0	0	0	0	0	0
2010	249	0	0	0	0	0	0	0
2011	250	0	0	0	0	0	0	0
2012	251	0	0	0	0	0	0	0
2013	252	0	0	0	0	0	0	0
2014	252	0	0	0	0	0	0	0
2015	252	0	0	0	0	0	0	0
2016	252	0	0	0	0	0	0	0

*elégtelen lakhatási körülményeket biztosító

Forrás: KSH T-STAR

b., szociális lakhatás

Nem releváns a településen.

c., egyéb, lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns a településen

d., elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek

Nem releváns a településen

e., lakhatást segítő támogatások

Ebbe a körbe tartozik a fentebb említett letelepedési segély, illetve a lakásfelújítást célzó önkormányzati támogatás.

f., eladósodottság

Nem releváns a településen

g., a lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

A település külterületén és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások nincsenek Fertőendrédén.

A lakásállomány esetében felmerülhet problémaként négy olyan lakóépület, amelyek jelenleg lakatlanok, és állagmegóvásuk nem biztosított.

3.5. Telepek, szegregátumok helyzete

a., a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Nincs telep és szegregátum a településen.

b., a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nincs telep és szegregátum a településen.

c., szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Nincs telep és szegregátum a településen.

3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a., az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A háziorvosi ellátást Eertőendréd társulásban biztosítja Agyagosszergénnyel, utóbbi település a társulás központja. A háziorvos felnőtteket és gyermekeket egyaránt ellát, heti két alkalommal rendel. Szakellátás nincs a településen, a betegek a kapuvári és a soproni szakrendeléseket veszik igénybe.

3.6.1 táblázat

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: KSH T-STAR

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás.

Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt:

1. alanyi jogon
2. normatív alapon
3. méltányossági alapon.

A rászorultság megállapításánál a gyógyszerek havi költségének meghatározása fontos. A 2013. évtől az önkormányzatnál már csak a méltányossági alapon történő megállapítás jogköre maradt meg. Látható, hogy önkormányzatunk területén az igazolvánnyal rendelkezők száma kiegyenlítettnek tekinthető (3.6.2. táblázat).

3.6.2 táblázat
Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	7
2009	8
2010	11
2011	0
2012	8
2013	6
2014	9
2015	7
2016	9
2017	7

Forrás: KSH T-STAR

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személyek otthoni ápolását vállaló nagykorú hozzátartozó ellátása. Alapösszegben nyújtott ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha az ápolat önmaga ellátására képtelen, állandó felügyeletre, gondozásra szoruló - súlyosan fogyatékos, ill. - 18 év alatti tartósan beteg. Emelt összegű ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha súlyosan fogyatékos, fokozott ápolást igénylő hozzátartozót ápol, és a fokozott ápolási igényt a járási hivatal felkérésére a szakértő igazolja Kiemelt ápolási díjra jogosult az a hozzátartozó, aki

- a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény szerinti „E” minősítési kategóriába sorolt(akinek egészségi állapota 1-30% között van és önellátásra nem, vagy csak segítséggel képes) hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, vagy
- olyan hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, aki után a magasabb összegű családi pótlékot miniszteri rendeletben meghatározott súlyosságú betegségre vagy fogyatékosagra tekintettel folyósítják.

2015. március 1-jétől az ápolási díj méltányosságból történő megállapítására nincs lehetőség. A települési támogatás keretében biztosíthatnak támogatást a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának ápolását, gondozását végző személy részére.

3.6.3 táblázat
Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	1
2009	3
2010	3
2011	1
2012	1
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: KSH T-STAR

b., prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi és kora gyermekkori szűrésekhez) való hozzáférés

A felnőttkori szűrőprogramok (pl. tüdőszűrés, mammográfiai vizsgálatok) nem érhetőek el helyben, elsősorban Kapuváron vehető igénybe. A kora gyermekkori szűréseket a védőnő helyben végzi, bizonyos szűrővizsgálatok esetében Sopronba kell menni.

c., fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az önkormányzat nem rendelkezik információkkal e téren.

d., közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenítése

Az óvoda az étkeztetést nem saját hatáskörében oldja meg, nem rendelkezik saját konyhával, Fertődről szállítják az ételt. Az étkeztetés során szigorúan betartják az egészséges táplálkozás szempontjából fontos szabályokat, így sok zöldség (nyers és párolt), illetve gyümölcs van jelen a menüben. Odafigyelnek a sómennyiség minimális bevitelére. Próbálják kerülni a cukor nagymértékű felhasználását. Az étlapra főleg sovány húsok, baromfi és hal kerül.

e., sportprogramokhoz való hozzáférés

A Fertőendrédén működő sportegyesület labdarúgó-szakosztállyal rendelkezik, ahol a felnőttek mellett a fiatalabb korosztályok is sportolnak. Építés alatt áll a településen a tornaterem, amely bővíteni fogja a sportolási lehetőségeket.

f., személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokhoz való hozzáférés

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

A szociálisan rászorultak részére a szociális ellátást és a személyes gondoskodást az állam, az önkormányzat, illetve magánszolgáltatók biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat. A településen jelenleg működő személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások:

- házi segítségnyújtás
- család- és gyermekjóléti szolgáltatás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- támogató szolgálat

g., hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzatnak nincs tudomása ilyen esetekről.

h., pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Az önkormányzatnak erre vonatkozó információja nincs.

3.7. Közösségi viszonyok, helyi község bemutatása

A település életében fontos szerepet töltenek be a közösségi aktivitást előmozdító civil szervezetek, amelyek az önkormányzattal szoros együttműködésben dolgoznak.

a., közösségi élet színterei, fórumai

Fertőendréd Község Önkormányzata kiemelt feladatának tartja a helyi közösségi aktivitás előmozdítását, és ennek érdekében mind a közösségi programok szervezésében, mind a helyi civil szervezetekkel való együttműködésben proaktív szerepet játszik. Az évenkénti települési rendezvényeken – Ikva-parti majális, búcsúi rendezvények, falukarácsony – túl egyéb közösségi programokat – ismeretterjesztő előadások, hagyományőrző rendezvények – szervez. Ugyancsak fontos szerepet játszik a közösségi életben a helyi értéktár. Az önkormányzat a megyei könyvtárral együttműködésben fiókkönyvtárat tart fenn.

A településen az alábbi civil szervezetek működnek:

- sportegyesület
- tűzoltóegyesület
- nyugdíjas klub
- Vöröskereszt helyi szervezete

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Kiemelendő még a közösségszervezés tekintetében a római katolikus egyházközség, valamint a közművelődési feladatokat ellátó Endrédy Vendel alapítvány munkája.

Elmondható, hogy a település lakossága aktívan részt vesz a közösségi rendezvényeken. A közösségi aktivitás előmozdítása szempontjából fontosnak tekinthető az önkormányzat által elnyert helyi identitás és kohézió elősegítését célzó pályázat.

b., közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Fertőendrédre nem jellemzők az etnikai konfliktusok. A mindennapi együttélésben kisebb súrlódásokat okoz, hogy a település – elsősorban a kedvező munkaerő-piaci lehetőségek következtében – célpontja az ország más – elsősorban keleti – régióiból való beköltözésnek, és az életvitelből adódó eltérések bizonyos esetekben enyhébb konfliktusokhoz vezetnek. A települési önkormányzat fontos szerepet játszik ezen konfliktusok kezelésében, enyhítésében. Ennek egyik fontos eszköze a helyi közösségi együttélést szabályozó rendelet.

c., helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka, stb.)

Az önkormányzat és a civil szervezetek együttműködésben szerveznek olyan programokat, amelyek az önkéntességre helyezik a hangsúlyt. Ilyennek tekinthető például a rendszeres szemétszedések. Az önkormányzat nyári táborokat szervez (helyismereti tábor, Erzsébet tábor), amelyek a résztvevők számára ingyenesek; a szervezésben és a lebonyolításban fontos szerepet játszik a helyi közösség önkéntes munkája.

3.8. A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Fertőendrédén nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek, stb.)

a., veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis *biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).*

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, *valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.*

Pénzübeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családbafogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek (Gyvt. 16. §),
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátottjogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

A szociális alap- és szakellátáshoz kapcsolódó szempontok érvényesítése, tehát a gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívabb probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt. Ezért a cél a jelzőrendszer tényleges, helyi működésének feltérképezése és esetleges hiányosságainak hatékony és mérhető orvoslása. A jelzőrendszer standardjainak hiányosságai és a környezettanulmányok szenzitív adatokra vonatkozó szabályozása helyi korrekciókat és odafigyelést kíván.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára figyelhetnek (ld. ombudsman jelentése az AJB-2227/2010). A helyzetelemzés során ezért nemcsak a meglévő szolgáltatások felsorolását, hanem azok ismertségét, „akadálymentességét” és hatékonyságát is szükséges feltárni és mérni.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos rendelkezések során, a védelembé vétel elrendelése esetén, illetőleg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság, továbbá a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik. Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek mikor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Az igazolatlan iskolai hiányzás és ennek következményeként a családi pótlék felfüggesztése esetében a jogalkotó szándéka a gyakorlatban nem mindig érvényesül, azaz az iskolai hiányzás valódi oka, annak részletes feltárása gyakran rejtve marad. Az iskolai hiányzás oka mögött előfordulhat a család részéről történő bántalmazás vagy lehet, hogy a veszélyeztetett helyzet azért áll elő, mert a gyermek anyagi vagy egyéb okokból családfenntartói vagy egyéb funkciókat lát el (dolgozik, ápol valakit, stb.) A helyzetfelmérés során fontos meggyőződni arról, hogy az igazolatlan hiányzások esetén előírt jelzési kötelezettség megfelelően működik-e, valamint rendelkezésre áll-e a valós segítséget, megoldást jelentő, a gyermek érdekeit szem előtt tartó támogató rendszer (ld. 20/2012. (I) EMMI rendelet, 51. § (3)-(5) bekezdések).

4.1.1 táblázat
Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	18 év alattiak száma a népességben	védelembe vett 18 év alattiak száma	megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek között	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	121	0	0	0
2009	114	4	0	4
2010	108	4	0	4
2011	103	5	0	5
2012	99	4	1	4
2013	93	4	0	4
2014	94	0	4	0
2015	100	0	0	0
2016	95	0	0	0
2017	101	0	0	0

Forrás: KSH T-STAR, KSH TA

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet:

Vonatkozó jogszabályok:

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 67/A. §
- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.)
- a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) 83/A. §

Feltételek, jogosultak köre:

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családbafogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú – (alacsony iskolai végzettség, melynek igazolása a kérelmen megtett önkéntes nyilatkozattal történik)
- b) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a családbafogadó gyám a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

nyilván a munkaügyi központ – (alacsony foglalkoztatottság, melynek fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi).

c) a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek – (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény) *Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek*: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakáskörülmény) legalább kettő fennáll.

b., rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

- nyugellátásban,
- korhatár előtti ellátásban,
- szolgálati járandóságban,
- balettművészeti életjáradékban,
- átmeneti bányászjáradékban,
- időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik. (Gyvt. 20/B. § (1))

4.1.2 táblázat

Gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg, fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg, fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma
2008	5	0	0	0	0
2009	10	0	0	0	0
2010	10	0	0	0	0
2011	13	0	0	0	0
2012	11	0	0	0	0
2013	2	0	0	0	0
2014	1	0	0	0	0

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

2015	0	0	0	0	n. a.
2016	0	0	0	0	n. a.
2017	1	0	0	0	n. a.

Forrás: KSH T-STAR

c., gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma

Fertőendréd Község Önkormányzata éves rendszerességgel iskolakezdési segílyt nyújt minden tanulói jogviszonnyal rendelkező számára.

d., kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Óvodáztatási támogatás: A települési önkormányzat jegyzője annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beírta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, pénzbeli támogatást folyósít. A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek felett a szülői felügyeleti jogot gyakorló szülő, illetve ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő a gyámhatósági eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. (Gyvt. 20/C. § (1), (2))

Fertőendrédén nincs állami fenntartásban lévő általános iskola. Az óvodában a kedvezményes gyermekétkeztetést egy kivétellel minden óvodás igénybe veszi.

e., magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A menedékes - rászorultsága esetén - *jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt* (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

A településen nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekkorú személy.

4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem található szegregátum.

4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Möt. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái

- a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
- b) a családi napközi,
- c) a családi gyermekfelügyelet,
- d) a házi gyermekfelügyelet,

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

e) az alternatív napközbeni ellátás.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzájárulása: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

a., védőnői ellátás jellemzői

Fertőendréd a védőnői feladatokat Agyagosszergénnyel társulásban működő feladatellátás keretében látja el.

b., gyermekorvosi ellátás jellemzői

Fertőendréd hetente két alkalommal rendel a háziorvos, aki gyermekeket is ellát. Gyermekorvosi szolgálat, illetve szakrendelések Kapuváron, illetve Sopronban érhetők el.

c., 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (korai fejlesztés, rehabilitáció) vonatkozó adatok

Az óvodában, amennyiben az igények megkívánják, fejlesztő pedagógus dolgozik.

d., gyermekjóléti alapellátás

A községben biztosított a családsegítés, amely olyan személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyének, családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

alkalmazkodáshoz. E feladatot a gyermekjóléti központ feladataival együtt, és kihelyezett ügyfélfogadást is tartva, területi irodákkal biztosítja.

e., gyermekvédelem

A Gyvt. 39. § szerint „a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.” Ezeket a feladatokat a gyermekjóléti szolgálat az 55/2015. (XI.30.) EMMI rendelet alapján szociális segítő munkával, szolgáltatási, szervezési tevékenységgel látja el. A településen működik család –és gyermekjóléti szolgálat, mely fontos szerepet tölt be a település életében, hiszen alapvető tagja a gyermekvédelmi intézményrendszernek és preventív feladatokat lát el.

f., krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben a Gyermekjóléti Szolgálat és a szolgálaton belül a Családsegítő kereshető fel. Ők segítenek a családok elhelyezésében is, a rászorulóknak helyet keresnek a Családok Átmeneti otthonában.

g., egészségfejlesztés, sport, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok a településen megtalálhatóak, évente egyszer falunapot rendeznek, ahol kicsiknek és nagyoknak is szerveznek sportversenyeket. Fertőendrédén van sportegyesület, ami a település sport- és szabadidős programjainak szervezésében aktívan részt vesz.

A települési önkormányzat szervezésében működő nyári táborok lehetőséget adnak arra, hogy a gyermekeknek tartalmas szabadidős programokat biztosítsanak.

h., gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei), ingyenes tankönyv

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.

Ingyenes tankönyvellátásra, továbbá 50%-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult,

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy jogszabályban rögzített számú munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri melegétkeztetés formájában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (1) bekezdés g) pontja alapján ingyenesen vagy kedvezményesen.

A településen működő óvoda étkeztetést biztosít a gyermekek számára. A szünidei étkeztetés igénybevétele nem jellemző.

i., hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Erre irányuló bejelentés nem történt a településen.

j., pozitív diszkrimináció, (hátránykompenzáló juttatások, ellátások) az ellátórendszerek keretein belül

A települési önkormányzat minden évben iskolakezdési segílyt nyújt az általános iskolásoknak, középiskolásoknak és a felsőoktatásban résztvevőknek, valamint az óvodáskorúaknak is.

4.4. A kiemelt figyelmet érdemlő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyermekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
- aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló, ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók:

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók:

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati *problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek* (Nkntv. 4. § 3. pont).

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

a., a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint speciális nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az óvodában fejlesztő pedagógus foglalkozik a speciális nevelési igényű gyermekekkel.

b., a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára, óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma, stb.)

Az óvodában 1 fő fejlesztő pedagógus dolgozik, időszakos jelleggel, megbízás keretében.

c., hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

A településen nem volt erre példa.

d., az intézmények között a tanulók eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nem releváns a településre vonatkozóan.

e., pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem releváns a településre vonatkozóan.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők és férfiak közötti esélyegyenlőség biztosítása az Európai Unió egyik legfontosabb politikai célja. Az egyenlő esélyek biztosítására irányuló közösségi politika, változó tartalommal ugyan, de az európai integráció kezdete óta a Közösség napirendjén szerepel. Különbséget kell tenni az egyenlő bánásmód biztosítása és az esélyegyenlőség politikája között. A nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód biztosítása a nőkkel szembeni 48 hátrányos megkülönböztetés, azaz a diszkrimináció tilalmát jelenti. Az egyenlő bánásmóddal szemben az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg a tagállamoktól, hogy tegyenek lépéseket a nők tényleges egyenjogúsítása érdekében az élet legkülönbözőbb területein – oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1. A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a., foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Fertőendrédén a nők foglalkoztatási mutatói kedvezőnek mondhatók. A munkanélküliségi ráta az elmúlt tíz évet tekintve nem tér el a férfiak hasonló mutatójától.

5.1.1 táblázat

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	216	204	n. a.	n. a.	7	7
2009	214	209	n. a.	n. a.	6	7
2010	224	204	n. a.	n. a.	6	6
2011	227	209	n. a.	n. a.	7	6
2012	221	208	n. a.	n. a.	5	6
2013	219	214	n. a.	n. a.	1	3
2014	213	210	n. a.	n. a.	3	3
2015	213	216	n. a.	n. a.	3	3
2016	215	214	n. a.	n. a.	2	2
2017	221	217	n. a.	n. a.	1	1

Forrás: KSH T-STAR

b., nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A településen nem működnek ilyen programok, a járásközpontban, illetve Kapuváron zajló ilyen jellegű programok esetében nincs információnk az érintettek számáról.

c., alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők elhelyezkedési lehetőségei

Nem releváns a település esetében

d., hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A magyar jog kifejezett rendelkezéssel és közvetett módon is tiltja az egyenlő munkáért egyenlő bér elvének megsértését. Az Alkotmány 70./B § (2) bekezdése szerint: „az egyenlő munkáért mindenkinek, bármilyen megkülönböztetés nélkül, egyenlő bérhez van joga”. A Munka Törvénykönyvének (Mt.) 5. §-a is rögzíti a diszkrimináció általános tilalmát.

A munkabérekéről települési szinten nem rendelkezünk megbízható adatokkal.

5.2. A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bülcsőde, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány, közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások, stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évet betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.

A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.

A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciós szolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)¹⁴

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakokra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

5.2 táblázat

A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközis száma	férőhelyek száma családi napköziben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	22	0	0	0	0	0	0
2009	22	0	0	0	0	0	0
2010	20	0	0	0	0	0	0
2011	16	0	0	0	0	0	0
2012	18	0	0	0	0	0	0
2013	17	0	0	0	0	0	0
2014	19	0	0	0	0	0	0
2015	22	0	0	0	0	0	0
2016	19	0	0	0	0	0	0
2017	20	0	0	0	0	0	0

Forrás: KSH T-STAR

A 3 év alatti gyermekek ellátása érdekében Fertőendréd önkormányzata mini bölcsőde kialakítását tervezi.

A település óvodájába jelenleg 18-an járnak.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

5.3. Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő feladata a kismamák segítése, támogatása, különféle vizsgálatokra való elküldése. A 0-3 év közötti gyermekek fejlődésének folyamatos felügyelete, valamint a 3-14 év közötti gyermekek fejlődésére is odafigyel.

5.3 táblázat
Családtervezés, anya- és gyermekgondozás

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	22	22
2009	1	22	22
2010	1	20	20
2011	1	16	16
2012	1	18	18
2013	1	17	17
2014	1	19	19
2015	1	22	22
2016	1	19	19
2017	1	20	20

Forrás: KSH T-STAR, helyi adatgyűjtés

5.4. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A településen nem fordult elő családon belüli erőszak az elmúlt 5 évben.

5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Anyaothton a településen nem található. Az anyák a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálaton keresztül kérhetnek tájékoztatást és segítséget az anyaothtonokról és férőhelyekről. A kevés férőhellyel rendelkező otthonoknak várólistájuk van, így az anyák és gyermekeik várólistára kerülnek. A lakóhelytől elég távol eső anyaothtonok miatt, csak a végső megoldás egy család életében, mivel problémát jelent a munkahelyre, gyermekellátó intézményekbe való eljutás. Valamint krízishelyzetben az anyák nem tudják hova és kihez fordulhatnak segítségért.

5.6. A nők szerepe a helyi közéletben

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, a közügyekről való döntésben, hanem azért is, mert ez szolgálja leginkább a közös érdekeket.

A helyi közéletben a nők jelentős szerepvállalása figyelhető meg az elmúlt években. A képviselőtestület felét – a polgármesterrel együtt – nők alkotják.

5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen nem érzékelhetők a nőket fokozottan érintő, specifikus problémák.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az időseket az élet számos területén érheti hátrányos megkülönböztetés. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja. Gyakori még az egészségügyi és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői

A demográfiai folyamatok jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzők a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia. Kiemelt figyelmet érdemel a 65 év felettek csoportja, amelyben a magyarországi helyzethez hasonlóan másfélszer több a nő, mint a férfi. Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

Fertőendréden az előregedés mértéke alatta marad ugyan az országos mutatóknak, de a fentebb vázolt problémák figyelemmel követése, a megoldások keresése kiemelten fontos feladat az önkormányzat számára.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

- saját jogú; és
- hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

- az öregségi nyugdíj,
- a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

- az özvegyi nyugdíj;
- az árvaellátás;
- a szülői nyugdíj;
- a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
- özvegyi járadék.

Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a települési önkormányzat jegyzője állapítja meg. Az idősek családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva csökken a házások és növekszik az özvegyek aránya, akik között többen vannak a nők.

6.1.1 táblázat

Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint, 2008-2017

év	férfiak	nők	összes nyugdíjas
2008	77	119	196
2009	74	115	189
2010	71	104	175
2011	73	105	178
2012	69	105	174
2013	65	104	169
2014	59	97	156
2015	54	94	148
2016	56	98	154
2017	50	96	146

Forrás: KSH T-STAR

6.2. Az idősek munkaerő-piaci helyzete

a., az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A településen a nyugdíjas korosztály túlnyomó többségében nem folytat munkaviszonyon alapuló kereső tevékenységet.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

b., tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottságának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A településen kimondottan nincs az idősek foglalkoztatását célzó program. Az idős korosztály részvétele a településen folyó önkéntes tevékenységben jelentős mértékű.

c., hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem rendelkezünk erre vonatkozó információval, az önkormányzatnak ilyen esetekről nincs tudomása.

6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a., az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A 65 év feletti népesség körében nincs olyan személy, aki a településen nappali ellátásban részesül. Nappali ellátás igénybevételére Fertődön van lehetőség.

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idős korosztály számára. A településen hetente kétszer rendel a háziorvos, a szakrendelések Sopronban, illetve Kapuváron vehetők igénybe.

b., kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat szervez olyan rendezvényeket, amelyek kimondottan az idős korosztályt célozzák. Emellett a nyugdíjas klub ugyancsak nagyon aktív a programok szervezésének terén. A faluházban az idősek számára közösségi tér áll rendelkezésre.

c., az idősek informatikai jártassága

Ezen a téren nem rendelkezünk megfelelő információkkal.

6.4. Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az aktív időskor biztosítása érdekében az önkormányzat szorosan együttműködik a nyugdíjas klubbal. Az időseknek szervezett kirándulásokon, ismeretterjesztő előadásokon túl a községben minden évben megrendezésre kerül az idősek napja.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1. A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a., fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Nincs olyan fogyatékos személy, aki nappali ellátásban részesül a településen. Fogyatékos személyek a községkörében, non-profit szervezeteknél és gazdasági szervezeteknél jelenleg nem dolgoznak.

b., hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki. A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak.

A foglalkoztatás akkor is megíúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgálattól sem kap segítséget.

A településen a hátrányos megkülönböztetés fentiekben említett esetei nem fordultak elő.

c., önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Specifikusan a fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató programok nincsenek a településen

7.2. Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők számára igénybe vehető ellátási formák az alábbiak:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

- aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
- aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
- akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

- Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás
- Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

7.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közzolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)

Közzolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közzolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést. A közzolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közzolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §)

Támogató szolgálat, segédeszköz: fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv.

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagy létszámú ápoló– gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokkal.

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. §).

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljeskörűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékosággal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk) A fogyatékos emberek önérvényesítő mozgalmainak erősödése, saját maguk képviselői lehetőségének támogatása kiemelt feladat.

a., a települési önkormányzat tulajdonában lévő épületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek, intézmények akadálymentesítettsége túlnyomórészt megoldott, mind a faluház, mind pedig az orvosi rendelő esetében. Az önkormányzat hangsúlyt helyez arra, hogy az újonnan épülő középületek esetében teljes mértékű legyen az akadálymentesítés. A faluház udvarán külön parkolóhelyet tartanak fenn mozgáskorlátozott személyek számára.

b., közszolgáltatáskohoz, kulturális, sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesíttség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Az önkormányzati és egyéb helyi rendezvények túlnyomó többségének helyt adó sportpálya akadálymentesített, a mozgáskorlátozottak problémamentesen tudják látogatni ezeket a rendezvényeket.

c., munkahelyek akadálymentesítettsége

Részben megoldott.

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

d., közösségi közlekedés, járdák, parkok

A település gyalogos közlekedésre szolgáló úthálózata kielégítő állapotban van a mozgáskorlátozottak közlekedésének szempontjából, ezen túl a kerékpárút is használható a mozgáskorlátozottak számára.

e., fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Ilyen szolgáltatások és intézmények nem állnak rendelkezésre a településen.

f., pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A településen eddig nem volt szükség ilyen szolgáltatások működtetésére.

8. Helyi partnerség, alkossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

a., önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Fertőendréd Község Önkormányzata szorosan együttműködik a településen működő civil szervezetekkel, illetve a katolikus egyházközséggel. Az együttműködések kiterjednek a programok közös szervezésére, az önkéntes munka koordinációjára, illetve ezen szervezetek működésének támogatására, valamint a koordinációra és együttműködésre a pályázati tevékenység és a pályázatok megvalósítása terén.

b., önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A közfeladatok ellátásában és a közszolgáltatások biztosításában Fertőendréd együttműködik a szomszédos településekkel, elsősorban az egészségügyi és szociális ellátás biztosítása terén. Fertőendréd tagja a Sopron és Térsége Önkormányzati Társulásnak.

c., a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nem működik nemzetiségi önkormányzat.

d., civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

a településen működő civil szervezetek szoros együttműködésben vannak az önkormányzattal az esélyegyenlőségi feladatok megvalósítása tekintetében is.

e., for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

A helyben működő vállalkozások a legtöbb tekintetben segítik az önkormányzat munkáját, társadalmi felelősségvállalásuk mértéke jelentős.

9. A Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánossága

a., a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésében aktívan részt vett a helyi önkormányzat.

b., az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A képviselő-testületi döntést követően a honlapon az elfogadott dokumentum és intézkedési terv hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatok, intézkedések megismerhetők lesznek, amellyel biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. A lakosság a végrehajtással kapcsolatos észrevételeit online, illetve személyesen teheti meg, melyet a HEP fórumokon lehet megvitatni. A terv készítésébe be nem folyt szervezetek ugyanezen úton, a HEP Fórum munkájában résztvevő szervezetek a legalább évente megtartott értékelő ülésen tehetnek észrevételt, javaslatot.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve

A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A rászorulóknak esetében problémát okoz bizonyos egészségügyi szolgáltatások elérhetősége	Szűrővizsgálatok, prevenciós tevékenységek szervezése
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A valós rászorulóknak nem minden esetben ismerik fel a lehetőségeket a segítségkérésre	Integrációs program a hátrányos helyzetben lévők számára
Gyermekek	az óvodában a rendszeres testmozgáshoz való infrastrukturális feltételek hiányoznak, <u>jelentősen hosszútávon megnövekedett gyermeklétszám; iskola alsótagozatának elindítása</u>	tornaszoba, tornaterem kialakítása, <u>további csoportszoba kialakítása</u>
Idősek	a nyugdíjas közösségen belül generációs törés mutatkozik, a helyi közösségi életben aktív idősek utánpótlása nem biztosított	nyugdíjas közösség összefogásának erősítése
Nők	a családra fordítható idő és energia mennyisége korlátozott, <u>közösségi programok</u>	a nők helyben való foglalkoztatási lehetőségeinek bővítése
Nők/Gyermekek	a település népességmegtartó képességének biztosításához szükséges a szolgáltatások fejlesztése, <u>telek alakítás ifjatek helyben tartása, intézményrendszer bővítés, fenntartás, élhető környezet kialakítása</u>	mini bölcsőde létrehozása <u>telekalakítás, iskola indítás Felnőtt tornapark kialakítás, játszótér fejlesztés, közterület fejlesztés, buszforduló parkolás lehetőségének kialakítás, csapadékvíz elvezetés, közművesítés, önkormányzati épületek fejlesztése, helyi identitás erősítést célzó programok folyamatos erősítése</u>
Fogyatékkal élők/Idősek	az egészségtudatosság és egészségmagatartás területén jelentős eltérések mutatkoznak	az egészségtudatosság mértékét növelő programok, <u>ismeretterjesztő előadások, rendezvények tartása</u>

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	következtetésben megjelölt beavatkozási terület	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Szűrővizsgálatok, prevenciók tevékenységek szervezése	felelős: önkormányzat partnerek: háziorvosi és védőnői szolgálat, Nyitott Kapu-Vár Térségi Szociális Szolgáltató Központ
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Integrációs program a hátrányos helyzetben lévők számára	felelős: önkormányzat partnerek: helyi civil szervezetek, családsegítő
Gyermekek	tornaszoba, tornaterem <u>további csoporthely kialakítása, iskola alsótagozatának elindítása</u>	felelős: önkormányzat
Idősek	nyugdíjas közösség összefogásának erősítése, <u>ismeretterjesztő előadások, helyi identitást erősítő programok bonyolítása</u>	felelős: önkormányzat partnerek: nyugdíjas klub
Nők	a nők helyben való foglalkoztatási lehetőségeinek bővítése	felelős: önkormányzat partnerek: helyi gazdasági szereplők
Nők/Gyermekek	mini bölcsőde létrehozása <u>iskola újraindítása, meglévő épület felújítása, tornacsarnok tornaterem építés, erdei iskola kialakítás telekalakítás, közművesítés, csapadékvíz elvezetés megoldása, biztonságos buszforduló kialakítása, biztonságos közlekedés – kerékpárút</u>	felelős: önkormányzat
Fogyatékkal élők/Idősek	az egészségtudatosság mértékét növelő programok	felelős: önkormányzat partnerek: helyi civil szervezetek, Nyitott Kapu-Vár Térségi Szociális Szolgáltató Központ

Megvalósítás

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségről

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

Nyilvánosság

Biztosítani kell, hogy a település minden lakója, az önkormányzat intézményei és azok munkatársai, valamint az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program. Az érdekeltek körének meghatározásán túl a kommunikációs formákat, konkrét tevékenységeket is tervezni kell. A program eredményes megvalósulását döntően befolyásolja, hogy az érintettek elkötelezettek-e és aktív részvételükkel támogatják-e a program végrehajtását. Éppen ezért szükséges minden elérhető eszközt és helyi médiumot (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) bevonni a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a jegyző felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így

Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot,

Fertőendréd Község Önkormányzatának
Helyi Esélyegyenlőségi Programja
2019-2023

annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Az Önkormányzat garantálja a HEP megvalósulását, melynek keretében vizsgálja, hogy a helyzetelemzés továbbra is helytálló-e, felméri a lejárt határidejű intézkedések teljesülését és eredményeit. Szükség esetén módosítja azt, vagy új esélyegyenlőségi programot készít.

Elfogadás módja és dátuma

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Fertőendréd község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Fertőendréd község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 74/2021 (IX.28.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum: Fertőendréd 2021.09.28.

Aláírás

A Fertőendréd Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum: Fertőendréd 2021.09.28.

Partner aláírás

Dátum: Fertőendréd 2021.09.28.

Partner aláírás

Dátum: Fertőendréd 2021.09.28.

Partner aláírás

Dátum: Fertőendréd 2021.09.28.

Partner aláírás

Dátum: Fertőendréd 2021.09.28.

Partner aláírás

Dátum: Fertőendred 2021.09.28.

Dátum: Fertőendred 2021.09.28.

Dátum: Fertőendred 2021.09.28.

HEP elkészítési jegyzék¹

NÉV ²	HEP részei ³										Aláírás ⁴	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Horváth Attiláné polgármester	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Kristófné Dr. Bors Beatrix jegyző	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Pánász Tibor Miklós alpolgármester	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Farkas Csabáné ügyintéző	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Hajnóczy- Kiss Krisztina ügyintéző	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Dr. Mayr Ildikó házi orvos	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Fodróczyné Varga Zsuzsanna védőnő	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

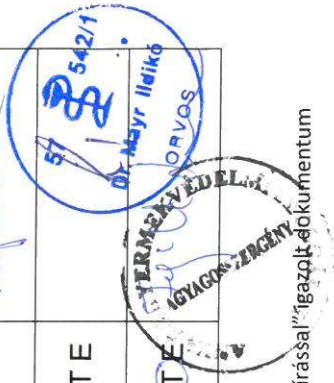
¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum.

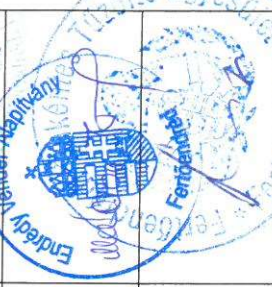

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenkezett.

R= részt vett, E= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenkezett.

⁴ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

NÉV ⁵	HEP részei ⁶										Alíráás ⁷	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Nyerges Miklósné Óvodavezető	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Márton Istvánné Endrédy Vendel Alapítvány részéről	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Gombos József Fertőendréd Önkéntes Tűzoltó Egyesület elnöke	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Rádlér Attila Tercia Fertőendréd Sportegyesület elnöke	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Silnicki Tünde NYITOTT KAPU- VÁR Tértársági Szociális Szolgáltató Központ Családsegítő	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

⁵ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁶ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁷ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	Általános iskola hiánya	13 éve bezárt iskola hiánya a közösségi összetartást és a faluhoz való kötődést gyengíti	Általános iskola alsó tagozatának indítása	Gazdasági program	Család és ifjúságügy	Rövid távon: adatgyűjtés Középtávon: pályázatok figyelése, beadása Egyházi vonalon való kapcsolatfelvétel Hosszútávon: nyertes pályázatok megvalósítása Egyházi vonalon együttműködés megkötése	Polgármester	2025.08.31	Alsótagozat elindítása 4 osztállyal	Humánerőforrás: pedagógusok Technikai erőforrás: iskola energetikai és belső felújítása Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás pályázatok kapcsán	Gyermekeklétszám emelkedése figyelhető meg Fertőendréden, az átlagéletkor településszintjén csökken. Fontos a helyi fiatalok megtartása, melyhez telekalakításra van szükség	Terveink szerint Egyházmegye keretén belül üzemeltetett tagiskola lenne az általános iskola. Felújított épületünket, ingyenesen adnánk bérbe az iskola újraindítása érdekében
2	Óvodai/ férőhelyek telítettsége	Óvodánk telházal működik, indokolt a bővítés, növekvő születésszám miatt	Óvodai férőhely bővítés	Gazdasági program	Család és ifjúságügy	Rövidtávon: adatgyűjtés Középtávon: pályázatok figyelése, beadása Hosszútávon: nyertes pályázatok megvalósítása	Polgármester	2025.08.31	Férőhely bővítés	Humánerőforrás: pedagógusok Technikai erőforrás: iskola energetikai és belső felújítása Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás pályázatok kapcsán	Gyermekeklétszám emelkedése figyelhető meg Fertőendréden, az átlagéletkor településszintjén csökken. Fontos a helyi fiatalok megtartása, melyhez telekalakításra van szükség	Nem releváns

3	Mini bölcsőde	Igények alapján indokolt	Intézmény létrehozása	Gazdasági program	Család és ifjúságügy	Rövidtávon: feltételes közbeszerzés kiírása Középtávon: többletforrás előteremtése Hosszútávon: nyertes pályázatok megvalósítása bölcsőde megnyitása	Polgármester	2025.08.31	Bölcsődei férőhely 5-7 fő	Humán erőforrás: pedagógusok Technikai erőforrás: eszközbeszerzés Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás, normatív támogatás	Gyermeklétszám emelkedése figyelhető meg Fertőendrén, az átlagéletkor településszintén csökken. Fontos a helyi fiatalok megtartása, melyhez telekalakításra van szükség	Óvoda és bölcsőde egy intézmény lenne, önkormányzati fenntartással, normatív támogatás igénybevételével
4	Építési telkek hiánya	Igények alapján indokolt. Helyi fiatalok közt kötése a település lentitástudatát erősítheti	Telekalakítás	Gazdasági program	Család és ifjúságügy MFP	Rövidtávon: hiányzó kertek megvásárlása Középtávon: pályázatok figyelése, beadása, telkek értékesítése Hosszútávon: nyertes pályázatok megvalósítása	Polgármester Jegyző	2025.08.31	Telkek kialakítása 15-20	Humán erőforrás: önkormányzati dolgozók Technikai erőforrás: változási vázrajz engedélyeztetése, közmű tervek elkészítése Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás,	Gyermeklétszám emelkedése figyelhető meg Fertőendrén, az átlagéletkor településszintén csökken. Fontos a helyi fiatalok megtartása, melyhez telekalakításra van szükség	Nem releváns
...												
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Álláskeresők számának meghatározása	Önkormányzat igények szerint vesz részt a közmunkaprogramban Emellett napi bejelentéssel foglalkoztat, munka nélkül maradt lakosokat	Munkaerő piacra való integrálás	Gazdasági program	Pénzügyminisztérium foglalkoztatáspolitikai	Rövidtávon: munka és ellátás nélküliek aktiválása Középtávon: Helyi foglalkoztatás Hosszútávon: munkaerőpiacra való integrálás	Polgármester	2025.12.31	Munkanélküliek számának nullára való csökkentése	Humán erőforrás: önkormányzati dolgozók Technikai erőforrás: foglalkoztatás feltételeinek biztosítása Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás,	Munkanélküliek és ellátás nélküliek kiléte ismert számunkra, folyamatos a kapcsolattartás, munkaügyi központtal kiváló a kapcsolat	Munkaügyi központtal való kapcsolattartás folyamatos
2	Szűrővizsgálatokon résztvevők arányának növelése	Alacsony a részvétel a szűrővizsgálatokon. Szükséges a lakosság ösztönzése	Szűrővizsgálatok igénybevétele	nincs		Rövidtávon: ismeretterjesztő előadások, tudás átadás	polgármester, háziorvos, védőnő	2025.12.31	10 ismeretterjesztő előadás megtartása, szűrővizsgálat	Humán erőforrás: önkormányzati dolgozók Technikai erőforrás:	Szűrővizsgálatok igénybevétele el idejében felfedezhetőek	

						Középtávon: Szűrőbuszok biztosítása, szűrések helyi biztosítása, pályázati források kiaknázása Helyi foglalkoztatás Hosszútávon			atok biztosítása évi 1, helyben biztosítjuk a vérvétel	Szűrőbuszok biztosítása, szűrések helyi biztosítása, orvosi eszközök Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás, pályázat	egyeb betegségek, melyek emberéletet menthetnek	
3	Mélyszegénységben élők helyzetének felmérése	Településünkön nincs olyan személy, aki mélyszegénységben élne, település monitorozása folyamatos	Célunk, hogy ne is kerüljön egyetlen egy Fertőendrédire sem mélyszegénységbe	Gazdasági program	Szociális és Gyermekvédelem	Rövid távon: jelenlegi támogató rendszerünk fenntartása Középtávon: pályázati lehetőség, ételmisszerbank biztosított ételmisszer osztása folyamatos támogatásfelmérés, beadása Hosszútávon: mélyszegény	Polgármester	2025.12.31	Mélyszegénységmentes Fertőendrére	Humán erőforrás: önkormányzati dolgozók Technikai erőforrás: foglalkoztatás feltételeinek biztosítása Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás,	Megelőzésre és a lakosság szociális alapon való támogatása megelőzi, hogy a családok mélyszegénységbe jussanak, a monitorozás folyamatossága időben lehetőséget ad a segítségadásra	Ételmisszerbankkal kötött együttműködésünk lehetőséget biztosít arra, hogy ételmisszer csomaggal támogassuk a rászorulókat
...												
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	HHH adatbázis létrehozása	Óvodáskortól van adatunk arra nézve, hogy kik azok a gyermekek akik HHH-ek, óvodai fejlesztés helyben biztosított	Rövidtávú cél: HHH gyermekek számának felmérése Középtávú cél: naprakész adatbázis létrehozása Hosszútávú cél: eredményes fejlesztés	Közüktatási Intézkedési terv, Nevelési Program		Rövidtávú cél: HHH gyermekek számának felmérése 0-3 korban Középtávú cél: fejlesztési lehetőségek biztosítása, családsegítő, védőnő bevonása Hosszútávú cél: eredményes fejlesztés	Jegyző	2025.12.31	Rövid távon: szülői nyilatkozatok száma 3 Középtávon: szülői nyilatkozatok száma 2 Hosszútávon: szülői nyilatkozatok száma 2	Humán erőforrás: önkormányzati dolgozók Technikai erőforrás: foglalkoztatás feltételeinek biztosítása Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás,	Óvodai fejlesztés adott, így minden gyermek megkapja az esélyt	
2	Bölcsődei férőhelyek kialakítása	Igények alapján indokolt	Intézmény létrehozása	Gazdasági program	Család és ifjúságügy	Rövid távon: feltételes	Polgármester	2025.08.31	Bölcsődei férőhely 5-7 fő	Humán erőforrás: pedagógusok	Gyermeklétszám emelkedése figyelhető meg	Óvoda és bölcsőde egy intézmény lenne,

						közbeszerzés kiírása Középtávon: többletforrás előteremtése Hosszútávon: nyertes pályázatok megvalósítása bölcsöde megnyitása				Technikai erőforrás: eszközbeszerzés Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás, normatív támogatás	Fertőendréden, az átlagéletkor településszintén csökken. Fontos a helyi fiatalok megtartása, melyhez telekalakításra van szükség	önkormányzati fenntartással, normatív támogatás igénybevételével
3	Gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása	Családi napközi biztosítására nincs lehetőség a településen	Rövidtáv: igények felmérése Középtávú cél: alkalmas épület feltárása, felújítása Hosszútávú cél: családi napközi megszervezése	Nevelési program	Család és ifjúságügy	Rövid távon: adatgyűjtés Középtávon: pályázatok figyelése, beadása Hosszútávon: nyertes pályázatok megvalósítása Családi napközi létrehozása	polgármester	2025.08.31	1 db családi napközi	Humán erőforrás: pedagógusok Technikai erőforrás: eszközbeszerzés Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás, normatív támogatás	Gyermeklétszám emelkedése figyelhető meg Fertőendréden, az átlagéletkor településszintén csökken. Szülők dolgoznak, indokolt volna a felügyelet.	
...												
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása	Gyermekek napközbeni elhelyezése nem megoldott	Rövidtáv: igények felmérése Középtávú cél: alkalmas épület feltárása, felújítása Hosszútávú cél: családi napközi megszervezése	nincs	Család és ifjúságügy	Rövid távon: adatgyűjtés Középtávon: pályázatok figyelése, beadása Hosszútávon: nyertes pályázatok megvalósítása	polgármester	2025.08.31	Igény esetén családi napközi biztosítása 1 db	Humán erőforrás: pedagógusok Technikai erőforrás: eszközbeszerzés Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás,	Gyermeklétszám emelkedése figyelhető meg Fertőendréden, az átlagéletkor településszintén csökken. Jelentős a beköltözők száma, akiknek nincsenek helyben gyökerei, így segítsége sem nagyon akad	
2	Krízishelyzetben igénybevehető szolgáltatások	Krízishelyzetben lévő nőknek nincs információja a lehetőségekről	Rövidtáv: igények felmérése	nincs	Család és ifjúságügy	Rövid távon: adatgyűjtés Középtávon: pályázatok	polgármester	2025.08.31	Felkeresett családok száma	Humán erőforrás: pedagógusok védőnő, családsegítő, házi orvos	Gyermeklétszám emelkedése figyelhető meg Fertőendréden,	

		(anyaotthon, családok átmeneti otthona)	Középtávú cél: szórólapok, információ biztosítása Hosszútávú cél: krízishelyzetben lévő családok megkeresése			szórólapok, információk megismertetése az érintettekkel, védőnővel, családsegítővel aktív kapcsolattartás Hosszútávú: krízishelyzetben lévő azonnali meglátogatása				Technikai erőforrás: eszközbeszerzés Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás,	az átlagéletkor településszintén csökken. Jelentős a beköltözők száma, akiknek nincsenek helyben gyökerei, így segítsége sem nagyon akad	
3	GYES-ről GYED-ről hozzátartozó gondozásának megszűnte után való munkába állás	A gyermeknevelés és hozzátartozó gondozása után a munkaerőpiacra való visszatérés nem zökkenőmentes, az óvodai nyitva tartás és a munkaidő kezdete nem mindig van összhangban	Rövidtávú: igények felmérése Középtávú cél: szórólapok, információ biztosítása Hosszútávú cél: krízishelyzetben lévő családok megkeresése	nincs	Család és ifjúságügy	Rövidtávú: adatgyűjtés Középtávú: pályázatok figyelése, beadása (képzések, önismeret, nyelvi, igény szerint) Hosszútávú: nyertes pályázatok megvalósítása	polgármester	2025.12.31	Munkaerőpiacra irányítottak száma	Humán erőforrás: önkormányzati dolgozók, családsegítő Technikai erőforrás: eszközbeszerzés Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás, pályázati lehetőségből	Gyermekeik száma emelkedése figyelhető meg Fertőendrődön, az átlagéletkor településszintén csökken. Jelentős a beköltözők száma, akiknek nincsenek helyben gyökerei, így segítsége sem nagyon akad	
...							polgármester	2025.12.31				
IV. Az idősök esélyegyenlősége												
1	Idősök egészségügyi ellátásának biztosítása	Helyben nincs szakorvosi ellátás, falugondnoki szolgálatot üzemel, ennek igénybevételenek lehetőségéről a lakosság tájékoztatása megtörtént. Helyben a laborvizsgálatokhoz szükséges vérvételre 2 heti rendszerességgel van lehetőség	Falugondnoki szolgálat adta lehetőségek nagyobb számú igénybevétele	nincs	nincs	Rövidtávú: figyelemfelhívás Középtávú: figyelemfelhívás Hosszútávú: figyelemfelhívás	polgármester	2025.12.31	Falugondnoki szolgálatot igénybevevők száma	Humán erőforrás: önkormányzati dolgozók, Technikai erőforrás: falubusz Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás, normatív támogatás	Falugondnoki szolgálatunk normatív támogatásból működik, falubusszal rendelkezünk	
2	Idősök ismereteinek szinten tartása	Időseink számára az elmúlt időszakban képzéseket,	Célunk, hogy a közösség időskorúinak	nincs		Rövidtávú: adatgyűjtés, minél	polgármester	2025.12.31	Időskorúak száma	Humán erőforrás: önkormányzati dolgozók,		

		ismeretterjesztő előadásokon való részvételt, kirándulásokat szerveztünk	lehetőséget biztosítunk a nyugdíjas évek aktív megélésével, önbecsülésük megőrzésével. Lehetőséget kapjon az általuk birtokolt tudás átadására			több idősb bevonása Középtávon: pályázatok figyelése, beadása Hosszútávon: nyertes pályázatok megvalósítása				Technikai erőforrás: falubusz Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás,		
3	Időskorúak szűrővizsgálaton való részvétele	Alacsony a részvétel a szűrővizsgálatokon. Szükséges a lakosság ösztönzése	Szűrővizsgálatok igénybevétele	nincs		Rövidtávon: ismeretterjesztő előadások, tudás átadás Középtávon: Szűrőbuszok biztosítása, szűrések helyi biztosítása, pályázati források kiaknázása Helyi foglalkoztatás Hosszútávon	polgármester, háziorvos, védőnő	2025.12.31	10 ismeretterjesztő előadás megtartása, szűrővizsgálatok biztosítása évi 1, helyben biztosítjuk a vérvételt	Humán erőforrás: önkormányzati dolgozók Technikai erőforrás: Szűrőbuszok biztosítása, szűrések helyi biztosítása, orvosi eszközök Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás, pályázat	Szűrővizsgálatok igénybevétele el idejében felfedezhetőek egyes betegségek, melyek emberéletet menthetnek	
...												
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Középületek teljeskörű akadálymentesítése	Önkormányzatunk, óvodánk, orvosi rendelőnk a jelenlegi szabályozás szerint akadálymentesek	Célunk, hogy minden épületünkről el lehessen mondani, iskola, közösségi tér, bölcsőde, könyvtár stb	Gazdasági Program		Rövidtávon: pályázati lehetőségek Középtávon: pályázatok figyelése, beadása Hosszútávon: nyertes pályázatok megvalósítása	polgármester	2025.12.31	Akadálymentessé váló intézmények száma	Humán erőforrás: önkormányzati dolgozók Technikai erőforrás: akadálymentesítéshez szükséges bejárat, WC, stb Pénzügyi forrás: önkormányzati szerepvállalás, pályázat		
2	Felmérés készítés a településen élő fogyatékkal élőkről,	Ismerjük a fogyatékkal élők számát, viszont nehézségbe ütközik a kapcsolattartás	Célunk, hogy minden fogyatékkal élőhöz	nincs		Rövidtávon: pályázati lehetőségek	polgármester	2025.12.31		Humán erőforrás: önkormányzati dolgozók,		

Fertőendréd Község Önkormányzat
Képviselő-testülete

HATÁROZATI KIVONAT

mely készült Fertőendréd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2021. szeptember 28. napján (kedden) 08:00 órai kezdettel tartott nyilvános ülésének 6/2021. számú jegyzőkönyvéből.

HATODIK NAPIREND Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatával kapcsolatos döntéshozatal

**Fertőendréd Község Önkormányzata Képviselő-testületének
74/2021. (IX. 28.) KT. HATÁROZATA**

Fertőendréd Község Önkormányzata Képviselő-testülete minősített többségi szavazattal elhatározza az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltaknak megfelelően a Helyi Esélyegyenlőségi Program módosítását és az egységes szerkezetbe foglalt Helyi Esélyegyenlőségi Programot a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

**Felelős: Horváth Attiláné polgármester
Határidő: azonnal**

**Horváth Attiláné sk.
polgármester**

**Kristófné dr. Bors Beatrix sk.
jegyző**

A kivonat hitelül:
Petőháza, 2021. szeptember 28.
Leíró: